

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W

VOOR de gemeenteraad

CC

DATUM 16 november 2018

ONDERWERP Afwaardering en beheeroverdracht Steinsedijk te Haastrecht

Beste meneer, mevrouw,

Inleiding

Met ingang van 1 januari 2017 is de Waterwet gewijzigd. Vanwege de wetwijziging is door de provincie een ontwerpbesluit opgesteld tot wijziging van de Waterverordening Rijnland en de Verordening Ruimte 2014, welke op 14 november 2018 onherroepelijk is vastgesteld door de Provincie Zuid-Holland (Provincie). Het Hoogheemraadschap van Rijnland (verder Rijnland) actualiseert op basis van dit besluit de legger regionale keringen.

Onderdeel van de wetwijziging is een wijziging in de normering van dijken. De Steinsedijk te Haastrecht heeft daardoor voor een groot deel de waterkerende functie verloren en is dus formeel geen dijk meer. Dit betekent dat het hele dijklichaam in beheer en onderhoud door Rijnland aan de gemeente Krimpenerwaard wordt overgedragen. Aangezien het dijklichaam in slechte staat van onderhoud verkeert, vordert de gemeente van Rijnland de kosten van herstel van het dijklichaam.

Formele zienswijze

Op het moment dat onze gemeente werd geconfronteerd met de voorgestelde beheeroverdracht heeft zij direct contact gezocht met de Provincie en Rijnland. Rijnland heeft aanvankelijk het standpunt ingenomen dat zij niet tot betaling verplicht is. Anders dan bij andere afwaarderingen of normwijzigingen van dijken, is er voor deze situatie wettelijk niet in een vergoeding voorzien vanwege de beheeroverdracht. De gemeente heeft vervolgens tegen de wijzigingsbesluiten van de Provincie en Rijnland zienswijzen ingediend. De reactie van de Provincie op de zienswijze was te verwachten, namelijk dat de afwaardering een feit is en dat de besluitvorming over de verordeningen en legger uitvoeringsbesluiten zijn.

Buiten de voornoemde zienswijzen zijn er daarom richting Rijnland en Provincie diverse andere stappen gezet om zekerheid te verkrijgen over de vergoeding. De gemeente is immers de dupe van slecht beheer van een dijklichaam en van lacunes in de toepasselijke wetgeving.

Inspreken en aandacht vragen voor de situatie

Tijdens de behandeling van het ontwerpbesluit in de Statencommissie Verkeer en Milieu van 31 oktober jl. heeft wethouder Boere ingesproken en het belang van onze gemeente benadrukt. De inspraaknotitie is als bijlage toegevoegd. In de Statencommissie heeft gedeputeerde Janssen een tweetal toezeggingen gedaan:

- a. de gedeputeerde heeft toegezegd dat gezamenlijk (Provincie, Rijnland en onze gemeente) zal worden opgetrokken richting het Rijk om het geconstateerde manco in de wetgeving aan te kaarten, en;
- b. concreet ten aanzien van de Steinsedijk heeft de gedeputeerde toegezegd dat de Provincie zal interveniëren indien Rijnland en onze gemeente geen overeenstemming weten te bereiken over een vergoeding.

Vooruitlopend op de besluitvorming op 14 november jl. in de Provinciale Staten zijn de Statenleden nogmaals schriftelijk en per email verwittigd over de noodzaak van een adequate tegemoetkomingsregeling voor de herstelkosten. Vanwege agendering als hamerstuk was inspreken niet mogelijk. De Provincie heeft besloten tot wijziging van de Verordening Ruimte 2014 en de Waterverordening Rijnland.

Op 12 november jl. heeft er over deze kwestie met Rijnland op bestuurlijk niveau nog een gesprek plaatsgevonden. Helaas heeft dit gesprek nog niet geleid tot concreet zicht op een tegemoetkoming in de herstelkosten. Hoogheemraad Kastelein heeft wel aangegeven zich moreel verantwoordelijk te voelen en het pad tot financiële compensatie te willen verkennen.

Vervolgstappen

De gemeente heeft samen met Rijnland besproken dat een inzicht in de kosten van herstel noodzakelijk zijn. Daarvoor is door de gemeente (maar in overleg met Rijnland) opdracht gegeven aan een expertisebureau om de kosten voor het stabiliseren van het grondlichaam en de reconstructie van de weg via een QuickScan in beeld te brengen. De eerste resultaten worden momenteel getoetst door Rijnland en lopen in de miljoenen.

Over uiterlijk drie weken komt Rijnland met een reactie en zal het expertisebureau het rapport optimaliseren en definitief maken. Uiteraard zal het rapport dan aan uw raad worden toegezonden. Eind januari 2019 vindt met het hoogheemraadschap opnieuw bestuurlijk overleg plaats. Met de definitieve rapportage en intern advies zal Rijnland dit in haar college en verenigde vergadering behandelen.

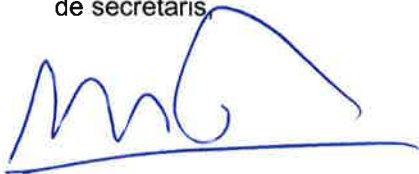
Parallel aan dit spoor onderzoekt de gemeente juridisch nog een tweetal sporen teneinde een financiële compensatie te bewerkstelligen, namelijk:

1. het indienen van een claim bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W);
2. aanspreken van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) op het onjuist prioriteren van werkzaamheden aan dijken, waardoor het versterken van de Steinsedijk achterwege is gebleven.

Bij deze maatregelen en onderzoeken wordt de gemeente extern juridisch bijgestaan. Met deze in gang gezette gesprekken en procedures worden de belangen van de gemeente optimaal behartigd.

Bijlagen RIB: inspraaknotitie

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris

mw. mr. M. Plantinga

mr. R.S. Cazemier

Inspraaknotitie Afwaardering Steinsedijk Haastrecht

Statencommissie Verkeer en Milieu
Landschapszaal
Woensdag 31 oktober 2018 14.00 uur

Geachte commissieleden,

De Steinsedijk ligt in de kern Haastrecht, gemeente Krimpenerwaard. Een dijklichaam met op 4 meter boven maaiveld een weg. Een stuk dijk van circa 3,5 km. Dit stuk dijk heeft geen waterkerende functie meer en is met de wijziging van de Waterwet per 1 januari 2017 afgewaardeerd als primaire waterkering.

Het gevolg daarvan is dat het beheer en onderhoud van het volledige dijklichaam aan de gemeente wordt overgedragen. Dus niet alleen de weg, welke wij al in beheer en onderhoud hebben, maar ook het voormalig dijklichaam dat daaronder ligt. Dit heeft zeer nadelige consequenties voor de gemeente.

De technische staat van onderhoud van de dijk is namelijk zeer slecht. Er is sprake van achterstallig onderhoud. Het dijklichaam is niet stabiel, vertoont scheurvorming en is bovendien gevaarlijk voor het verkeer. De taluds zijn steil en een berm is er niet of nauwelijks. Het stabiliseren en herstellen van het dijklichaam gaat zeer veel geld kosten, waarschijnlijk loopt dit in de miljoenen.

De gemeente kan er niet mee leven als al deze kosten voor haar rekening komen. Het is namelijk het waterschap dat de veroorzaker is van het achterstallig onderhoud. Wanneer wij naar de wet kijken, dan volgt daar bovendien uit dat het de uitdrukkelijke bedoeling is geweest om te voorzien in een allesomvattend systeem van tegemoetkomingen bij beheerovergangen. Als algemeen vangnet geldt in de rechtspraak bovendien de redelijkheid; een verkrijgende overheid mag niet met de erfenis van een eerdere beheerder worden opgezaald (ECLI:NL:RVS:1991:AN2304).

Deze redelijkheid zien wij op geen enkele manier in de besluitvorming terug. Dat is onzorgvuldig. Vooralsnog moet onze gemeente namelijk opdraaien voor álle herstelkosten. Volgens de eerste schattingen kunnen die wel een miljoen euro bedragen. Uitzicht op een tegemoetkoming (van het waterschap) heeft de gemeente niet. Hoewel het waterschap inmiddels mondeling een coulance bod heeft gedaan, is er geen enkele zekerheid over de hoogte daarvan.

Het mag en kan niet zo zijn dat alle besluiten van provincie en waterschap onherroepelijk zijn en de gemeente straks met lege handen staat. Dat is de reden dat ik hier sta en u dit dossier wil voorhouden vóórdat u daarover een besluit neemt.

Ik begrijp het belang van zowel provincie als waterschap om de voorliggende verordening vast te stellen. Ik begrijp ook dat er al een onherroepelijk besluit tot afwaardering ligt. De gemeente wil daarin het proces niet trainen. Maar de gemeente heeft ook een belang. Wij willen zekerheid over een volledige compensatie van de herstelkosten van het dijklichaam.

Ik vraag u dan ook uw invloed te gebruiken richting het waterschap om met een redelijk en acceptabel voorstel te komen. En niet te besluiten over de verordening zolang niet zwart op wit staat dat de gemeente volledig gecompenseerd wordt voor de herstelkosten van het dijklichaam. Want nogmaals: de gemeente wil én kan geen miljoenen euro's ophoesten omdat het waterschap het dijklichaam slecht heeft onderhouden.